

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 534/2017-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti DPS financial consulting, s. r. o., Tamaškovičova 17/2742, Trnava, zastúpenej advokátom Mgr. Ivanom Petkovom, Advokátka kancelária PETKOV & Co s. r. o., Na vršku 12, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 CoKR 17/2017-1475 z 1. marca 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti DPS financial consulting, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2017 (e-mailom) a 30. júna 2017 (poštou) doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti DPS financial consulting s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci

namietaneho porušenia základneho práva na súdnu ochranu zaručeneho v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeneho v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 CoKR 17/2017-1475 z 1. marca 2017 (právoplatnosť nadobudlo 27. apríla 2017).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že v konkurznej veci úpadcu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „dlžník“) po tom, ako na schvaľovacej schôdzi konanej 27. septembra 2016 zabezpečený veriteľ (sťažovateľka) hlasoval proti schváleniu reštrukturalizačného plánu dlžníka, Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 8 R 3/2015-1394 zo 16. novembra 2016 okrem iného rozhodol, že nenahrádza súhlas zabezpečeného veriteľa (sťažovateľky) s reštrukturalizačným plánom dlžníka a že tento reštrukturalizačný plán zamieta. Na základe odvolania podaného dlžníkom krajský súd napádaným uznesením č. k. 3 CoKR 17/2017-1475 z 1. marca 2017 zmenil uznesenie okresného súdu tak, že svojím rozhodnutím nahradil súhlas zabezpečeného veriteľa (sťažovateľky) s reštrukturalizačným plánom dlžníka, súčasne tento reštrukturalizačný plán potvrdil a rozhodol o skončení reštrukturalizácie dlžníka.

3. Sťažnosťou podanou ústavnému súdu sťažovateľka namieta arbitrárnosť uznesenia krajského súdu č. k. 3 CoKR 17/2017-1475 z 1. marca 2017 dôvodiac, že krajský súd podľa sťažovateľky neústavným spôsobom aplikoval ustanovenie § 152 ods. 1 písm. a) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), pretože v zmysle tohto ustanovenia rozhodol o nahradení jej súhlasu s reštrukturalizačným plánom dlžníka bez toho, aby skúmal, či by v dôsledku potvrdenia tohto reštrukturalizačného plánu sťažovateľka ku dňu začatia reštrukturalizačného konania nebola v zjavne horšom postavení, v akom by k tomuto dňu bola v prípade neprijatia tohto reštrukturalizačného plánu. Inými slovami, podľa sťažovateľky tým, že krajský súd svoj záver nahradit' súhlas sťažovateľky reštrukturalizačným plánom dlžníka svojím rozhodnutím odôvodnil jej neistým postavením ako zabezpečeného veriteľa, či už v konkurznom konaní alebo v reštrukturalizačnom konaní, a to z dôvodu spornosti ňou

prihlásenej pohľadávky, bez toho, aby skúmal jej reálne postavenie ku dňu začatia reštrukturalizačného konania, tak ako to vyžaduje zákon o konkurze a reštrukturalizácii pričom ňou prihlásená pohľadávka nebola sporná (správcom popretá), rozhodol podľa sťažovateľky svojvoľne a ústavne neudržateľným spôsobom. Sťažovateľka v tejto súvislosti v sťažnosti tiež uviedla:

«Porušovateľ totiž neposudzoval (nekomparoval) postavenie sťažovateľa tak, ako mu táto povinnosť vyplýva zo zákona, no navyše sám, nevedno na akom právnom základe a nad rámec zákona uvádzal ním predpokladaný priebeh možného konkurzného konania do budúcnosti.»

Z ust. § 152 ods. 1 písm. a) ZoKR však súdu pri posudzovaní otázky (ne)existencie zjavne horšieho postavenia pre prípad prijatia reštrukturalizačného plánu v komparácii so situáciou neprijatia plánu prikazuje, aby túto otázku neskúmal do budúcnosti (tak ako to v tomto prípade urobil porušovateľ), ale spätne do minulosti a síce ku dňu začatia reštrukturalizačného konania, kedy sťažovateľova pohľadávka dokonca popretá ani nebola a z povahy veci ani popretá byť nemohla...

Teda súd má pri rozhodovaní posudzovať (resp. porovnávať) súčasné postavenie sťažovateľa - veriteľa (po prípadnom prijatí reštrukturalizačného plánu) s postavením sťažovateľa - veriteľa a jeho možností uspokojenia jeho pohľadávky v deň začatia reštrukturalizačného konania a len k tomuto dňu (aké postavenie veriteľ mal voči Dlužníkovi v deň začatia reštrukturalizačného konania a akú mieru uspokojenia by z tohto postavenia veriteľ mohol mať, ak by mala byť jeho pohľadávka voči Dlužníkovi uspokojovaná v deň začatia reštrukturalizačného konania).

Porušovateľ vôbec neposudzoval otázku postavenia sťažovateľa vo vzťahu k Dlužníkovi ku dňu začatia reštrukturalizačného konania.

Formulácia znenia ust. § 152 ods. 1 písm. a) ZoKR nie je náhodná. Zákonodarca zámerne ukladá súdu povinnosť skúmať postavenie veriteľa do minulosti (ku dňu začatia reštrukturalizačného konania), pretože iba takto možno ochrániť veriteľa pre prípad, že správca účelovo v reštrukturalizácii poprel pohľadávku veriteľa, čím sa nevyhnutne veriteľovo postavenie v reštrukturalizácii zhoršilo, a to nielen vo vzťahu k (ne)spornosti pohľadávky, ale aj vo vzťahu k spôsobu uspokojenia. Kým v konkurze „má v rukách“ uspokojovanie veriteľov správca, uspokojovanie po prijatí reštrukturalizačného plánu

a jeho schválení súdom má v rukách dlžník, ktorý si pravidlá uspokojovania v reštrukturalizačnom pláne stanovil sám, a navyše spoliehajúc sa na to, že akokoľvek budú pre veriteľa podmienky uspokojenia jeho pohľadávky nevýhodné, však pre prípad, že veriteľ bude hlasovať proti prijatiu plánu, podá návrh na nahradenie súhlasu s plánom súdom.»

4. Sťažovateľka tiež v kontexte už uvedeného namieta, že krajský súd nebol aktívny pri preskúmaní reštrukturalizačného plánu s cieľom zistenia, či v zmysle zákonnej požiadavky vyjadrenej v § 154 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii nie je daný niektorý z tam uvedených dôvodov, pre ktorý by bolo potrebné reštrukturalizačný plán dlžníka zamietnuť. Podľa sťažovateľky je neprípustné, aby namiesto svojho aktívneho prístupu krajský súd iba „... poukázal na to, že úloha súdu je pri posudzovaní otázky (ne)potvrdenia plánu uľahčená, pretože vychádza z podkladov (posudku) odborníka (správca), ktorý má svoju činnosť vykonávať s odbornou starostlivosťou, a v prípade, že to tak nie je, je správca zodpovedný veriteľom za škodu (pozri body 14 a 15 napádaného Uznesenia). A to najmä vtedy nie, ak veriteľ (skupina veriteľov), ktorý hlasoval proti prijatiu plánu, poukázal počas reštrukturalizačného konania na skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že Dlžník sa nemôže vo vzťahu k tomuto veriteľovi domáhať nahradenia prijatia reštrukturalizačného plánu súdom podľa § 152 ods. 1 ZoKR, keďže veriteľ by sa v prípade potvrdenia reštrukturalizačného plánu ocitol v zjavne horšom postavení, než v akom by bol v prípade neprijatia plánu. Čo zároveň vedie k záveru, že existuje dôvod na zamietnutie reštrukturalizačného plánu podľa § 154 ods. 1 písm. c) ZoKR.“.

5. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„(i) Základné právo sťažovateľa - obchodnej spoločnosti DPS financial Consulting, s. r. o... na súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3 CoKR/17/2017- 1475, zo dňa 01.03.2017 porušené boli.

(ii) Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Bratislave, č. k. 3 CoKR/17/2017-1475, zo dňa 01.03.2017 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

(iii) Ústavný súd Slovenskej republiky sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej sume 374,81 EUR (spočívajúcu v 2 úkonoch právnej služby - 1. prevzatie a príprava veci, 2. podanie vo veci samej - sťažnosť, á 147,33 EUR + 2 x režijný paušál vo výške 8,84 EUR + DPH vo výške 20% zo základu dane), ktorú je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa..., a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či je alebo nie je v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05).

9. Pre posúdenie a preskúmanie záverov krajského súdu vyjadrených v napádanom uznesení č. k. 3 CoKR 17/2017-1475 z 1. marca 2017, ktorý rozhodoval o odvolaní dlžníka proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 8 R 3/2015 zo 16. novembra 2016, je pre kontext veci nevyhnutné uviesť východiskové premisy rozhodnutia okresného súdu. Z rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že v zmysle dokazovania vykonaného okresným súdom (ktoré sťažovateľka nespochybňuje, resp. nenamieta, pozn.) je sťažovateľka postupníkom pohľadávky, ktorú si sťažovateľka ako veriteľ prihlásila v reštrukturalizačnom konaní proti dlžníkovi, pričom pôvodným veriteľom, a teda postupcom tejto pohľadávky bola [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“), a to na základe zmluvy o kontokorentnom úvere z 5. mája 2010, pričom táto pohľadávka bola zabezpečená na nehnuteľnom majetku dlžníka, a to na základe zmluvy o zriadení záložného práva z 5. mája 2010. Konečná splatnosť kontokorentného úveru bola dohodnutá na 4. jún 2012.

10. V súvislosti s dlžníkom sa už konalo jedno reštrukturalizačné konanie, ktoré začalo rozhodnutím Okresného súdu Trnava sp. zn. 25 R 1/2012 z 21. februára 2012, pričom [REDAKOVANÉ] ako pôvodný veriteľ v tom čase súhlasil s dlžníkom predloženým reštrukturalizačným plánom, v zmysle ktorého mala byť jeho pohľadávka dlžníkom uspokojená podľa splátkového kalendára v období rokov 2012 – 2016, a teda pôvodný veriteľ súc oboznámený s týmto reštrukturalizačným plánom na schvaľovacej schôdzi konanej 28. augusta 2012 hlasoval za prijatie tohto reštrukturalizačného plánu „... so 100% uspokojením svojej prihlásenej a zistenej istiny pohľadávky a s úročením svojej pohľadávky ...“. Okresný súd Trnava tento reštrukturalizačný plán potvrdil

rozhodnutím z 13. septembra 2012, proti čomu pôvodný veriteľ nemal žiadne výhrady a v súlade s ním dlžník pôvodnému veriteľovi riadne plnil v súlade so schváleným splátkovým kalendárom.

11. V aktuálnom reštrukturalizačnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 8 R 3/2015 si sťažovateľka ako postupník proti dlžníkovi prihlásila zostatok pohľadávky pôvodného veriteľa [REDAKOVANÉ], pričom na schvaľovacej schôdzi konanej 27. septembra 2016 sťažovateľka hlasovala proti schváleniu reštrukturalizačného plánu dlžníka, pretože bola toho názoru, že v prípade reštrukturalizácie by bola v zjavne nepriaznivejšom postavení, ako by to bolo v prípade vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka, poukazujúc na jeho údajnú ekonomickú neschopnosť plniť reštrukturalizačný plán v skoršom reštrukturalizačnom konaní (čo však podľa dlžníka sťažovateľka nepreukázala žiadnymi dôkazmi, napr. bezúspešnými výzvami na plnenie, pozn.) a na to, že podľa sťažovateľky dlžníkom predložený reštrukturalizačný plán nevychádzal z jeho relevantnej situácie, pričom podľa sťažovateľky v konkurznom konaní by bola uspokojená jej pohľadávka „... *naraz a v kratšom časovom období.*“ (pozri vyjadrenie sťažovateľky v bode 9 uznesenia krajského súdu).

12. Okresný súd svoje rozhodnutie sp. zn. 8 R 3/2015 zo 16. novembra 2016 o nenahradení súhlasu sťažovateľky s reštrukturalizačným plánom dlžníka odôvodnil konštatovaním, že vzhľadom na konkurznú prax, ako aj na aktuálnu situáciu na realitnom trhu by speňaženie v prospech sťažovateľky založenej nehnuteľnosti z majetku dlžníka v konkurznom konaní bolo realizované v kratšom časovom horizonte, ako by to bolo v prípade reštrukturalizačného konania, t. j. doba uspokojenia pohľadávky sťažovateľky by pri konkurznom konaní bola výrazne kratšia ako v reštrukturalizačnom konaní.

13. Krajský súd svoje uznesenie, ktorým zmenil rozhodnutie okresného súdu a nahradil ním nesúhlas sťažovateľky s reštrukturalizačným plánom dlžníka, odôvodnil v podstatnej časti takto:

„Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie pred posúdením povolenia reštrukturalizácie ako takej, predložený reštrukturalizačný posudok č. 1/2015 so všetkými

súvislosťami preskúmal. Je nesporné, že posudok je výsledkom dôkladného posúdenia situácie dlžníka odborníkom (správcou) s vyjadrením záveru, či dlžník splňa podmienky na povolenie reštrukturalizácie. V tomto smere je úloha súdu podstatne uľahčená, pretože pre súd z odborného posudku správcu záväzne vyplýva ekonomický aspekt rozhodnutia. Podmienky na odporúčanie reštrukturalizácie sú taxatívne určené (§ 109 ZKR) a posudok sa vypracúva odborníkom práve na to, aby zhodnotil ekonomickú situáciu dlžníka a odporučil reštrukturalizáciu, ak sú splnené všetky predpoklady...

... Ak súd prvého stupňa v tejto etape povolil reštrukturalizáciu, musel mať za preukázané, že posudok splňal náležitosti ustanovené v § 110 ods. 1 a 2 ZKR a že na odporúčanie správcu na reštrukturalizáciu boli splnené podmienky, čo aj súd prvého stupňa vo vydanom rozhodnutí konštatoval. Pri zistení prípadných nedostatkov mohol súd prvého stupňa reštrukturalizačné konanie zastaviť v zmysle § 116 ods. 1 ZKR. Je možné preto konštatovať, že povolením reštrukturalizácie súd deklaroval, že sú splnené všetky vyššie uvedené podmienky na jej povolenie...

... Odvolací súd v tejto súvislosti podotýka, že na nahradenie súhlasu skupiny Zabezpečený 1., ktorá nehlasovala za prijatie plánu (jeden veriteľ – DPS financial consulting, s. r. o.) bolo v zmysle § 152 ods. 1 písm. a/ ZKR potrebné v širších súvislostiach skúmať splnenie podmienky, či označený veriteľ v prípade prijatia plánu by nebol v zjavne horšom postavení, v akom by bol v prípade neprijatia plánu, čo bolo aj jedným z odvolacích dôvodov dlžníka. Pri posudzovaní tejto skutočnosti musí súd vychádzať z pravdepodobného uspokojenia veriteľa v konkurznom konaní v deň začatia reštrukturalizačného konania, pričom musí vychádzať z údajov uvedených v pláne ak sa nepreukázal opak (§ 152 ods. 1 písm. a/ ZKR). Je nesporné, že súd začal reštrukturalizačné konanie dňa 18.02.2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26.02.2016. Súd preto musel k tomuto dátumu skúmať pravdepodobné uspokojenie veriteľa DPS financial consulting s. r. o. v konkurznom konaní a porovnať ho s mierou uspokojenia v reštrukturalizácii...

Z reštrukturalizačného posudku č. 1/2005 Verzia 2 a č. 1 1147-1212 vypracovaného správcou jednoznačne vyplýva, že dlžník vykonáva podnikateľskú činnosť, dlžník je v úpadku, účtovné závierky dlžníka poskytujú pravdivý obraz o skutočnostiach ktoré sú predmetom účtovníctva, od skončenia ostatnej reštrukturalizácie dlžníka uplynuli aspoň dva roky, odôvodnene možno predpokladať zachovanie prevádzky a v prípade povolania

reštrukturalizácie možno odôvodnene predpokladať vyšší rozsah uspokojenia veriteľov ako pri vyhlásení konkurzu.

Odvolaací súd v tejto súvislosti podotýka, že posudok je výsledkom dôkladného posúdenia situácie dlžníka odborníkom (správcom) s vyjadrením záveru, že dlžník spĺňa podmienky na povolenie reštrukturalizácie. V tomto smere je úloha súdu podstatne uľahčená, pretože pre súd z odborného posudku správcu záväzne vyplýva ekonomický aspekt rozhodnutia. Podmienky pre odporúčanie reštrukturalizácie sú taxatívne určené (§ 109 ZKR) a posudok sa vypracúva odborníkom práve na to, aby zhodnotil ekonomickú situáciu dlžníka a odporučil reštrukturalizáciu, ak sú splnené všetky predpoklady. Z predloženého reštrukturalizačného posudku, ako aj z priloženej dokumentácie odvolaací súd nemal za preukázané, že by sa dlžník zbavoval majetku s následkom možného nižšieho uspokojenia veriteľov v prípade vyhlásenia konkurzu.

... Poveriť vypracovaním posudku možno iba osobu zapísanú do zoznamu správcov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, t. j. iba osobu, ktorá má zákonnú licenciu na vykonávanie správcovskej činnosti. Povinnosťou správcu je vypracovať posudok nestranné a s odbornou starostlivosťou, t. j. posudok musí byť vyvážený, objektívny, nesmie žiadne podstatné skutočnosti zamlčať, ani niektoré skutočnosti neprímerane vyzdvihnúť, pričom musí zohľadňovať všetky dostupné informácie a závery posudku musia byť odborné, zodpovedajúce skutočnosti, že tieto závery robí licencovaný správca. Správca pritom zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí tým, že reštrukturalizáciu odporučil alebo neodporučil, a to jednak tomu, pre koho posudok vypracoval, ako aj veriteľom...

... test, ktorý správca musí urobiť v rámci posudku, je porovnanie uspokojenia veriteľov v prípade konkurzu a v prípade reštrukturalizácie.

Na základe takéhoto testovania reštrukturalizačný scenár musí predstavovať lepšie uspokojenie veriteľov ako v konkurze. ...

Odvolaací súd dospel k záveru, odvolacie dôvody ohľadne posúdenia časového hľadiska k momentu speňažovania majetku dlžníka (úpadcu) pri vyhlásení konkurzu s neistým finančným výsledkom predaja zabezpečenej nehnuteľnosti, avšak najmä s poukazom na spornosť pohľadávky prihláseného veriteľa, je možné považovať za dôvodný. Vzhľadom na spornosť pohľadávky namietanej aj správcom, postavenie veriteľa DPS

financial consulting s. r. o. s postavením zabezpečeného veriteľa nie je možné preto označiť pre účely porovnania v prípade reštrukturalizácie a v prípade vyhlásenia konkurzu ku dňu začatia reštrukturalizácie ako jednoznačne preukázané, postavenie zabezpečeného veriteľa, t. j. sporné. Nie je teda možné jednoznačne konštatovať, že spoločnosť DPS financial consulting s. r. o., by v konkurznom konaní pri potvrdení zamietnutia reštrukturalizačného plánu mala jednoznačné postavenie zabezpečeného veriteľa. Taktiež je potrebné zohľadniť nemožnosť predvídať jednoznačnosť vývoja realitného trhu, ako aj časové hľadisko pri zachovaní procesných úkonov pri a po vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka s následným uspokojením veriteľa, a preto odvolací súd mal za to, že v prípade schválenia plánu súdom nie je možné konštatovať zjavne horšie postavenie veriteľa, ako aj naplnenie podmienok § 154 ods. 1 ZKR.

Odvolací súd považuje za dôležité tiež uviesť, že reštrukturalizačný plán vychádza z reštrukturalizačného posudku, pričom ekonomický aspekt rozhodnutia správcu nie je otázkou právneho posúdenia, ale pre súd záväzne vyplýva z odborného posudku správcu.

Správca je povinný sústavne s odbornou starostlivosťou sledovať finančné a obchodné situácie dlžníka. Pokiaľ je vývoj jeho ekonomických pomerov negatívny a nedáva záruky pre úspešnosť reštrukturalizácie správca je povinný bezodkladne požiadať súd o vyhlásenie konkurzu. Úlohou reštrukturalizačného konania je poskytnutie ochrany dlžníkovi pred veriteľmi, pričom ochrana má byť v konečnom dôsledku v záujme veriteľov, pretože uspokojenie ich pohľadávok v sanačnom konaní by vždy malo byť vyššie ako je v likvidačnom konkurze...

Zo spisu vyplýva, že pri vypracovaní plánu reštrukturalizácie plánu dlžník postupoval v súčinnosti so správcom a veriteľským výborom. Všetky stanoviská a podnety boli vyhodnocované s odbornou starostlivosťou a boli zapracované dlžníkom do návrhu plánu. Tento rozhodujúci fakt súd prvej inštancie nebral do úvahy. Maximalizácia uspokojenia pohľadávok všetkých veriteľov pri spravodlivom usporiadaní vzťahov všetkých veriteľov s dlžníkom je takto determinantom určujúcim spoločný záujem veriteľov. Súdom nemôže izolovane prihliadať na záujem jedného veriteľa. Naopak jeho povinnosťou je skúmať možnosť uspokojenia všetkých veriteľov.

Odvolací súd podotýka, že dlžník je počas reštrukturalizácie pod dohľadom správcu, ktorý pri odporúčaní reštrukturalizácie vychádzal z určitých ekonomických podmienok

zachovanie ktorých je nevyhnutným predpokladom jej úspešnosti. V prípade, ak sa finančná a obchodná situácia zmení v takom rozsahu, že nemožno odôvodnene predpokladať úspešné skončenie reštrukturalizácie, správa je povinný bezodkladne požiadať súd o vyhlásenie konkurzu.“

14. Podľa § 152 ods. 1 písm. a) zákona o konkurze a reštrukturalizácii ak za prijatie plánu v niektorej zo skupín nehlasovala potrebná väčšina, predkladateľ plánu sa môže v návrhu na potvrdenie plánu domáhať, aby súd prijatie plánu v skupine nahradil svojím rozhodnutím, ak účastníci plánu zaradení do skupiny hlasujúcej proti prijatiu plánu nebudú na základe plánu v zjavne horšom postavení, v akom by boli v prípade neprijatia plánu; súd pritom vychádza z ich pravdepodobného uspokojenia v konkurznom konaní v deň začatia reštrukturalizačného konania, pričom vychádza z údajov uvedených v pláne, ak sa nepreukáže opak.

15. Z citovaného vyplýva základná východisková premisa rozhodnutia krajského súdu, že na začatie reštrukturalizačného konania, ako aj na ďalší priebeh tohto zákonom regulovaného ekonomického procesu ozdravenia podniku dlžníka s cieľom jeho zachovania pri súčasnom čo najširšom uspokojení jeho veriteľov je obligátnou nielen garancia zákonnosti, ktorej strážcom je konkurzný súd, ale aj odborná ekonomická záštita, ktorú zastrešuje, resp. môže zastrešovať iba konkurzným súdom ustanovený licencovaný odborník, t. j. správca. Konkurzný súd tak ako garant zákonnosti pri rozhodovaní o otázkach ekonomickej situácie dlžníka, narušenie rovnováhy ktorej je predpokladom začatia reštrukturalizačného konania a jej znovunastolenie je jeho cieľom, zakladá svoje rozhodnutia na dôvere v závery, stanoviská a odporúčania správcu, ktorý zodpovedá za ich správnosť a dôveryhodnosť.

16. Napokon aj v danom prípade aplikované citované ustanovenie § 152 ods. 1 písm. a) zákona o konkurze a reštrukturalizácii odkazuje konkurzný súd, aby pri posúdení výhodnejšieho postavenia veriteľa, ktorý hlasoval proti prijatiu reštrukturalizačného plánu, pri uspokojení jeho pohľadávky v konkurznom konaní alebo v reštrukturalizačnom konaní vychádzal „... z údajov uvedených v pláne, ak sa nepreukáže opak“, pričom sťažovateľka

ako týmto ustanovením dotknutý veriteľ žiadny opak nepreukázala, a ani len netvrdila. Inými slovami, sťažovateľka neuviedla, netvrdila ani nepreukázala žiadne skutočnosti, ktorými by boli popreté alebo aspoň spochybnené závery správcu o ekonomickej situácii dlžníka, takže konkurzný súd, odvolávajúc sa na zákonnú dikciu označeného ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii, nemajúc dôvod pochybovať o správnosti, resp. dôvodnosti záverov správcu, ktorý odporúčal reštrukturalizačné konanie, vychádzal pri svojom rozhodovaní z ním predloženej správy. Z tohto hľadiska sa javí ako nedôvodná námietka sťažovateľky, že konkurzný (okresný) súd, ako aj krajský súd iniciatívne nepreskúmavali a neprehodnocovali správnosť odporúčania správcu začať reštrukturalizačné konanie, ako ani správnosť reštrukturalizačného plánu, pretože napokon nie je ani v kompetencii a ani v odbornosti konkurzného súdu ako strážcu zákonnosti, aby revidoval odborné (ekonomické) závery a odporúčania licencovaného správcu nesúceho za ich vecnú správnosť a samostatnú zodpovednosť.

17. Krajský súd tak v intenciách uvedených predikcií (predpovedí) odborného odporúčania správcu o výhodnosti reštrukturalizácie oproti likvidačnému konkurznému konaniu, s prihliadnutím na účel reštrukturalizačného konania, zohľadniac záujem na zachovaní podnikateľskej činnosti dlžníka pri súčasnom čo najširšom možnom uspokojení nárokov všetkých veriteľov (nielen jedného veriteľa), revidoval rozhodnutie okresného súdu nenahradiť nesúhlas sťažovateľky s reštrukturalizačným plánom svojím rozhodnutím. Okresný súd svoje rozhodnutie o výhodnejšom postavení sťažovateľky v konkurznom konaní v komparácii s reštrukturalizačným konaním ku dňu začatia reštrukturalizačného konania založil výhradne na časovom hľadisku, t. j. že podľa okresného súdu by pohľadávka sťažovateľky bola pravdepodobne skôr uspokojená v konkurznom konaní ako v reštrukturalizačnom konaní. Krajský súd ústavne udržateľným spôsobom poukázal na to, že okresný súd bez ďalšieho, t. j. bez akýchkoľvek vecných a odborných dôvodov negoval odporúčanie správcu o výhodnosti reštrukturalizácie oproti likvidačnému konkurzu, ktorého odborné závery sú pre konkurzný súd záväzné, pokiaľ sa nepreukáže opak, pričom súčasne poukázal na skutočnosť, že okresný súd len formalisticky založil svoje rozhodnutie na atribúte času, t. j. na možnom skoršom uspokojení pohľadávky sťažovateľky v konkurznom konaní v porovnaní s reštrukturalizačným konaním, avšak

bez bližšieho odôvodnenia tohto svojho presvedčenia, t. j. bez zohľadnenia, že napríklad aj proces predaja nehnuteľného majetku dlžníka, ktorý v konkurznom konaní môže správca predat' iba na dražbe (§ 92 ods. 6 zákona o konkurze a reštrukturalizácii) a ktorým je zabezpečená pohľadávka s'ťažovateľky, si vyžaduje určitú časovú rezervu rovnako, ako aj procesné úkony súdu spojené s týmto speňažením majetku dlžníka, takže z tohto pohľadu podľa krajského súdu okresný súd neodôvodnil, ako by tento časový úsek mohol celkovo ovplyvniť časové hľadisko uspokojenia pohľadávky s'ťažovateľky v konkurznom konaní v komparácii s predpokladaným časom jej uspokojenia v reštrukturalizačnom konaní. Okrem toho krajský súd poukázal aj na to, že pri vyhodnotení výhodnejšieho postavenia veriteľa v konkurznom alebo v reštrukturalizačnom konaní je nutné zohľadniť nielen izolované časové hľadisko uspokojenia jeho pohľadávky, ale aj predpokladaný rozsah jej uspokojenia. V tejto súvislosti krajský súd podotkol, že okresný súd nezakomponoval do svojho rozhodnutia aj odôvodnenie o predpokladanom vývoji realitného trhu ku dňu začatia reštrukturalizácie, a teda či z tohto hľadiska by nehnuteľnosť dlžníka bola predajnejšia za cenu, ktorou by bola pohľadávka s'ťažovateľky uspokojená vo väčšej miere, než ako predpokladal jej uspokojenie reštrukturalizačný plán.

18. Pokiaľ ide o tvrdenie s'ťažovateľky, že krajský súd svoje rozhodnutie nahradiť jej nesúhlas s reštrukturalizačným plánom založil iba na konštatovaní, že nie je možné jednoznačne posúdiť výhodnosť jej postavenia či už v konkurznom alebo v reštrukturalizačnom konaní z dôvodu, že jej postavenie ako zabezpečeného veriteľa je neisté, keďže správca poprel jej pohľadávku, sa nezakladá na skutočnosti, pretože ako z už uvedeného vyplýva, tento argument krajského súdu bol iba podporným. Tak ako uvádza aj s'ťažovateľka, tento argument totiž v čase začatia reštrukturalizačného konania, ku dňu ktorému v zmysle § 152 ods. 1 písm. a) zákona o konkurze a reštrukturalizácii bolo nutné posúdiť výhodnejšie postavenie s'ťažovateľky (veriteľa), ešte nebol známy, pretože k popretiu pohľadávky správcom došlo až neskôr. Ako už bolo uvedené, aj bez tohto argumentu však rozhodnutie krajského súdu dáva v intenciách § 152 ods. 1 písm. a) zákona o konkurze a reštrukturalizácii ústavne udržateľné odpovede na otázku, v ktorom konaní, t. j. či v konkurznom konaní alebo v reštrukturalizačnom konaní by bolo ku dňu začatia

reštrukturalizačného konania postavenie sťažovateľky ako veriteľ'a výhodnejšie z hľadiska rozsahu a času uspokojenia jej pohľadávky, a to v kontexte s účelom týchto konaní.

19. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

20. Vzhľadom na uvedené možno závery krajského súdu považovať za logické, ústavne udržateľné, neodporujúce aplikovanej právnej úprave a podľa ústavného súdu im nemožno vyčítať takú svojvoľnosť, ktorá by mala za následok arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľky už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

21. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o zrušení napádaného rozhodnutia krajského súdu, ako aj rozhodnutie o priznaní sťažovateľke úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia jej práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tých častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2017